

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Sint-Franciscuscollege 2 te HEUSDEN-ZOLDER

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Pedagogisch geheel 115253-115261-115279-115287-115295

Instellingsnummer 115261

Instelling Sint-Franciscuscollege 2

Directeur Eddy WILLEMS

Adres Minderbroedersstraat 11 - 3550 HEUSDEN-ZOLDER

Telefoon 011-52.07.20

E-mail info@sfc.be

Website <http://www.sfc.be>

Bestuur van de instelling VZW St.-Franciscuscollege Heusden-Zolder

Adres Minderbroedersstraat 11 - 3550 HEUSDEN-ZOLDER

Scholengemeenschap SGKSO De Heide

Adres Minderbroedersstraat 11 - 3550 HEUSDEN-ZOLDER

CLB Vrij CLB Midden - Limburg

Adres Saviostraat 39 - 3530 HOUTHALEN-HELCHTEREN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 18-09-2017,19-09-2018,20-09-2017,21-09-2017,22-09-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 22-09-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 27-10-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Henk FORIERS

Teamleden Johanna COEMAN, Etienne GIELEN, Walter VAN DEN BRANDT,
Robert VANDEPUT, Ingrid VAN CAUTER, Fannie TALLIEU

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 ADMINISTRATIEVE SITUERING.....	5
2 SAMENVATTING	5
3 DOORLICHTINGSFOCUS	7
3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
4.1.1.1 Natuurwetenschappen in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/001).....	8
4.1.1.2 Wetenschappelijk werk in de eerste graad in de basisoptie Moderne wetenschappen (leerplan D/2011/7841/009).....	10
4.1.1.3 Huishoudkunde in de eerste graad in het beroepsvoorbereidend leerjaar (leerplan D/2003/0279/011).....	12
4.1.1.4 Maatschappelijke vorming in het eerste leerjaar B en in het beroepsvoorbereidend leerjaar (leerplan D/1997/0279/035)	15
4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	17
4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	17
4.2 Respecteert de school de overige reglementering?	18
5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	19
5.1 Leerbegeleiding.....	19
5.2 Aanvangsbegeleiding	22
6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	24
7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	29
7.1 Wat doet de school goed?	29
7.2 Wat kan de school verbeteren?	29
8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	30
9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	30

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 ADMINISTRATIEVE SITUERING

Administratief bestaat het Sint-Franciscuscollege uit vijf instellingsnummers: 115253, 115261, 115279, 115287 en 115295. De vijf scholen functioneren als een pedagogische geheel. De verslaglegging gebeurt per instellingsnummer. Om een volledig beeld te krijgen van de school dient de lezer de vijf verslagen samen te lezen. De onderdelen met als titel 'Samenvatting', 'Vakoverschrijdende eindtermen', 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne', 'Overige erkenningsvoorwaarden', 'Overige reglementering', 'Kwaliteitsonderzoek' en 'Algemeen beleid' zijn identiek in de vijf verslagen.

2 SAMENVATTING

Het Sint-Franciscuscollege is gelegen op een ruime, groene campus in Heusden-Zolder. Het studieaanbod omvat in de eerste graad de A-stroom en de B-stroom. In de tweede en derde graad organiseert de school talrijke studierichtingen in het aso. Binnen het bso en tso richt de school enkele studierichtingen in binnen de studiegebieden personenzorg en handel. De school profileert zich als een zorgzame school die via verbondenheid een kwalitatieve leef- en leeromgeving ontwikkelt. De doorlichting toont aan dat het beleid hierin slaagt. De omgangsvormen tussen de leerlingen en het personeel en tussen de leerlingen onderling zijn respectvol. De leerlingen behalen goede resultaten in het vervolgonderwijs. De school is goed ingebed in het lokale leven in Heusden-Zolder en zij gebruikt de diversiteit van de leerlingenpopulatie als een troef.

Het erkenningsonderzoek toont aan dat de school de onderwijsreglementering respecteert. De systematische zorg voor de erkenningsvoorwaarde 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' is een voorbeeld van goede praktijk. Het erkenningsonderzoek kwam verder tot stand op basis van een representatief staal van het onderwijsaanbod.

In de eerste graad zijn de vakken natuurwetenschappen en wetenschappelijk werk in de A-stroom een voorbeeld van goede praktijk. In de B-stroom voldoen de vakken huishoudkunde en maatschappelijke vorming.

In de tweede graad aso voldoen Nederlands, geschiedenis en economie in de onderzochte studierichtingen. In het bso is de specifieke vorming in de studierichting Verzorging-voeding een voorbeeld van goede praktijk. In het tso voldoet het vak Nederlands. Voor informatica in de studierichting Handel zijn er een aantal lacunes.

In de derde graad aso voldoet Engels in de onderzochte studierichtingen. Het vak wiskunde vertoont een aantal tekorten in de pool wiskunde en het vak geschiedenis voldoet niet in de studierichting Humane wetenschappen. In het bso voldoet het vak 'project algemene vakken' aan de verwachtingen van het leerplan. In het tso voldoet wiskunde in Boekhouden-informatica en toegepaste economie in de studierichting Handel. Toegepaste informatica is in de studierichting Informaticabeheer zelfs een voorbeeld van goede praktijk.

Over alle studierichtingen heen krijgen de vakoverschrijdende eindtermen een kwaliteitsvolle invulling via diverse projecten en in de vakken.

Het kwaliteitsonderzoek toont aan dat de school voldoende aandacht besteedt aan de systematische kwaliteitszorg van de processen. De onderwijsinspectie onderzocht de leerbegeleiding en de aanvangsbegeleiding. Beide bleken een voorbeeld van goede praktijk. De school slaagt erin de leerbegeleiding voor alle leerlingen voldoende doelgericht en doeltreffend te maken. Door de goede zorg voor de leerlingen maakt de school haar visie hieromtrent waar. De instromende leraren zijn lovend over de aanvangsbegeleiding. Op deze wijze garandeert het gehele schoolteam dat alle leerlingen maximale ontwikkelingskansen krijgen.

Het algemeen beleid van de school getuigt van een degelijk beleidsvoerend vermogen. De beleidsstructuur is gericht op participatie. De directie communiceert veelvuldig met het personeel, de ouders en de leerlingen. Beslissingen komen steeds in overleg tot stand en het beleid streeft altijd naar een breed draagvlak om onderwijsvernieuwingen door te voeren. Voor bepaalde vakken is de implementatie van de schoolvisie naar de lespraktijk nog een werkpunt.

In het kader van haar kwaliteitszorg verzamelt de school heel wat gegevens. Ze gebruikt deze om de onderwijskwaliteit op een systematische wijze te ontwikkelen. De directie staat open voor externe evaluatie en werkt met heel wat partners samen.

Voor heel wat vakken voldoet de leerplanrealisatie. Slechts voor een aantal is dat nog niet het geval. Het sterke beleidsvoerend vermogen van de schoolleiding en de bereidheid van de leraren om de nodige veranderingen door te voeren, bieden de onderwijsinspectie voldoende garanties dat deze lacunes op korte of middellange termijn zullen zijn weggewerkt. Deze zullen dan ook niet worden opgevolgd. De onderwijsinspectie eindigt de doorlichting bijgevolg met een gunstig advies.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	natuurwetenschappen	
Graad 1 B	maatschappelijke vorming	
Graad 1 Kantoor en verkoop - Verzorging-voeding	maatschappelijke vorming	huishoudkunde
Graad 1 Latijn	natuurwetenschappen	
Graad 1 Moderne wetenschappen	natuurwetenschappen	wetenschappelijk werk
Graad 1 Sociale en technische vorming	natuurwetenschappen	

3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Aanvangsbegeleiding

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

4.1.1.1 Natuurwetenschappen in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/001)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden nagenoeg volledig gerealiseerd. De infrastructuur en de leermiddelen voldoen aan de leerplanvereisten. De evaluatie is overwegend valide, transparant en representatief voor de verschillende leerplandelen.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De leerstofgebonden doelstellingen komen evenwichtig, op een gepast beheersingsniveau en nagenoeg volledig aan bod. De doelstellingen krijgen de correcte klemtonen en in alle parallelklassen streven de leraren ernaar om het leerplan in hetzelfde tempo af te werken.

De doelstellingen voor 'Wetenschap en samenleving' krijgen eveneens de vereiste aandacht, zowel expliciet als impliciet door het frequent verbinden van wetenschappelijke concepten met de leefwereld van de leerlingen.

De leerlingen leren gericht waarnemen tijdens de demonstratieproeven, de biotoopstudie en de leerlingenpractica. De wetenschappelijke vaardigheden komen aan bod, maar niet geheel zoals de algemene doelstellingen van het leerplan dat vergen. Tot vorig schooljaar leerden zij pas in het tweede leerjaar de verschillende stappen van de wetenschappelijke onderzoeksmethode op een meer expliciete wijze uit te voeren. Vanaf dit schooljaar gebeurt dat ook in het eerste leerjaar, conform de richtlijnen van het leerplan.

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

De school beschikt over twee goed uitgeruste vaklokalen, die aan de vereiste veiligheidsvoorschriften voldoen en waarin alle lessen plaatsvinden. Beide lokalen zijn uitgerust met een computer en een beamer en zijn aangesloten op het draadloze internetnetwerk van de school. Hierdoor kunnen de leraren heel aanschouwelijk lesgeven. Ook de leerlingen maken voor een aantal opdrachten gebruik van ICT. De minimaal vereiste leermiddelen zijn in voldoende hoeveelheden beschikbaar om practica in kleine groepjes uit te voeren.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Tijdens de lessen heerst er een aangenaam en aanmoedigend leerklimaat. Om het probleemoplossend denken te stimuleren, hanteren de leraren overwegend activerende werkvormen en geregeld vraaggestuurde leergesprekken. Een gedeelte van de vakoverschrijdende eindtermen 'leren leren' krijgt hierbij een concrete invulling, in het bijzonder met betrekking tot informatieverwerking, Informatieverwerking en problemen oplossen.

De leraren volgen hun leerlingen goed op. Tijdens het lesverloop worden ze nauw bij de lesopbouw betrokken. Met eventuele vragen kunnen ze steeds bij hun leraren terecht, niet alleen tijdens maar ook buiten de lesuren en voor studiemethode ook via het elektronische platform. De leraren zetten dat platform onder andere eveneens in voor het ter beschikking stellen van documenten met leerinhouden. Voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften gelden aangepaste maatregelen.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie peilt op het vooropgestelde beheersingsniveau van de leerplandoelstellingen. De opgaven zijn transparant, overwegend valide en representatief voor de verschillende leerplandelen. Het aantal meerkeuzevragen dat in de evaluatie voorkomt, is beperkt en heeft daardoor slechts weinig invloed op de betrouwbaarheid van de resultaten.

De leerlingresultaten zijn goed tot zeer goed. Op jaarbasis komen er nauwelijks tekorten voor. Bij die leerlingen waar dat wel het geval is, komen meestal voor andere vakken ook tekorten voor.

Deskundigheidsbevordering
Vorming
Overleg

De leraren volgen regelmatig en overwegend pedagogisch-didactische nascholingen. Ze staan open voor externe evaluatie en roepen voor leerplangebonden zaken ook de hulp in van de pedagogisch begeleider. Daarnaast vergaderen zij op regelmatige basis, zowel formeel als informeel, wat resulteert in een gelijkgerichte aanpak van het leerplan. De leraren staan kritisch tegenover hun didactisch handelen, wat getuigt van een sterk reflecterend vermogen. Het geheel van deze initiatieven heeft een merkbare positieve invloed op de kwaliteit van de leerplanrealisatie.

4.1.1.2 Wetenschappelijk werk in de eerste graad in de basisoptie Moderne wetenschappen (leerplan D/2011/7841/009)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden goed gerealiseerd. De vereiste infrastructuur en leermiddelen voldoen. De evaluatie is transparant en voldoende representatief en valide voor de behandelde projecten en contexten.

Onderwijsaanbod	De gemeenschappelijke leerplandoelstellingen voor 'onderzoekend leren' en 'wetenschap en samenleving' die het leerplan oplegt voor wetenschappelijk werk en socio-economische initiatie, krijgen voor wetenschappelijk werk een degelijke en doelgerichte invulling. Dit schooljaar gebeurt dat onder andere via het project 'Mobiliteit'.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

Het leerplan vermeldt uitdrukkelijk dat de vijf leerplandoelstellingen die uitsluitend voor wetenschappelijk werk gelden, nagenoeg volledig gericht moeten worden op het grondiger verwerven van de wetenschappelijke onderzoeksmethode. De onderzoeksvaardigheden die de leerlingen daarbij moeten hanteren en de daarbij betrokken leerstof, dienen zij in de lessen natuurwetenschappen aan te leren. Wat kennis betreft, legt het leerplan alleen op dat de leerlingen de vermelde SI-eenheden en de eenduidige betekenis van wetenschappelijke begrippen die aan bod komen, correct kunnen weergeven en gebruiken. Ondanks deze uitdrukkelijke richtlijn, werd tot vorig schooljaar van de leerlingen toch verwacht dat ze ook de leerinhouden die bij de contexten aan bod komen, instuderen. De leerlingen hebben tot vorig schooljaar dus heel wat meer moeten verwerken dan het leerplan vraagt. Omdat de aanpak van de vaardigheidsgerichte doelstellingen op een deskundige en doeltreffende wijze gebeurt en de leerlingenresultaten aantonen dat de leerlingen het ruimere leerstofaanbod aankunnen, stelden er zich geen noemenswaardige problemen bij de leerplanrealisatie. Vanaf dit schooljaar houden de leraren zich wel aan de voorschriften van het leerplan, zodat de wetenschappelijke onderzoeksmethode beter uit de verf kan komen.

Uitrusting	Alle lessen vinden plaats in een degelijk vaklokaal dat aan de vereiste veiligheidsvoorschriften voldoet. Het lokaal is uitgerust met een computer en een beamer en is aangesloten op het draadloze internetnetwerk van de school. Hierdoor kunnen de leraren heel aanschouwelijk lesgeven. Ook de leerlingen maken voor een aantal opdrachten gebruik van ICT. De minimaal vereiste leermiddelen zijn in voldoende hoeveelheden beschikbaar om practica in kleine groepjes uit te voeren.
<i>ICT</i>	
<i>Inzet uitrusting</i>	
<i>Leermiddelen</i>	

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Tijdens de lessen heerst er een aangename sfeer en is de aanpak aanmoedigend. Het onderwijsproces verloopt geordend en met doeltreffende werkvormen. Om het probleemoplossend denken te stimuleren, maken de leerlingen geregeld oefeningen en vraagstukken en hanteren de leraren veelvuldig vraaggestuurde leergesprekken en overwegend activerende werkvormen. Een gedeelte van de vakoverschrijdende eindtermen 'leren leren' krijgt daarbij een concrete invulling, in het bijzonder met betrekking tot informatieverwerving, informatieverwerking en problemen oplossen.

De leraren volgen hun leerlingen goed op. Tijdens het lesverloop worden ze nauw bij de lesopbouw betrokken. Met eventuele vragen kunnen ze steeds bij hun leraren terecht, niet alleen tijdens maar ook buiten de lesuren en voor studiemethode ook via het elektronische platform. De leraren zetten dat platform eveneens in, onder andere voor het ter beschikking stellen van documenten over de behandelde contexten. Voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften gelden aangepaste maatregelen.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Hoewel het leerplan aanstuurt op proces- en niet op productevaluatie, legden de leerlingen tot vorig schooljaar heel wat schriftelijke toetsen en ook examens af. Hierin kwamen nogal veel kennisgerichte vragen voor. Vermits de leerlingen die leerinhouden in de lessen te verwerken hebben gekregen, is deze evaluatie in dat opzicht representatief voor het onderwijsaanbod. Omdat ook de wetenschappelijke vaardigheden beoordeeld worden, waaronder het onderzoekend leren, meet de evaluatie eveneens op een valide en transparante wijze wat er in de lessen aan bod is gekomen. De leerlingenresultaten, die goed tot zeer goed zijn op jaarbasis, drukken dan ook op betrouwbare wijze het kennen en kunnen van de leerlingen uit.

Omdat niet kennis, maar de wetenschappelijke onderzoeksmethode centraal staat in het leerplan, evalueren de leraren voortaan alleen nog permanent.

Deskundigheidsbevordering
Vorming
Overleg

De leraren volgen regelmatig en overwegend pedagogisch-didactische nascholingen. Vergaderen gebeurt zowel formeel als informeel, wat resulteert in een gelijkgerichte aanpak van het leerplan. De leraren staan open voor externe evaluatie en stellen zich kritisch op tegenover hun didactisch handelen, wat getuigt van een sterk reflecterend vermogen. Deze attitude heeft een merkbare positieve invloed op de kwaliteit van de leerplanrealisatie.

4.1.1.3 Huishoudkunde in de eerste graad in het beroepsvoorbereidend leerjaar (leerplan D/2003/0279/011)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. De evaluatie is globaal genomen voldoende valide.

Onderwijsaanbod	Het lerarenteam zoekt doelgericht aansluiting met de visie op het beroepsvoorbereidend leerjaar en de algemene doelstellingen van het leerplan. Deze aspecten vinden tot op zekere hoogte hun weerslag in het curriculum. De aanpak van de drie vormingscomponenten draagt bij tot de persoonlijkheidsontwikkeling en de maatschappelijke weerbaarheid van de leerlingen.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

Bij de component 'zorg voor voeding' exploreren de leraren de verschillende maaltijdvormen voldoende. Het bijbrengen van handelingsgerichte vaardigheden staat centraal in de lessen. De leraren gebruiken een variatie aan producten waarbij voldoende aandacht uitgaat naar het benoemen en vergelijken van verschillende merken, onder meer omtrent verpakking, herkenbaarheid, informatiewaarde, versheid, bewaartijd en prijs. De voedingswaren worden voortdurend vanuit gezondheidsoogpunt gesitueerd binnen een voedingsvoorlichtingsmodel. Het accent ligt tijdens de lessen doorgaans op het bereiden van gerechten. Hierbij staat het methodisch leren verwerken van voedingsmiddelen centraal. De leerlingen krijgen ruimschoots gelegenheid om veilig, hygiënisch en ergonomisch te leren werken.

De verschillende thema's van de component 'zorg voor leef- en woonsituatie' kennen een systematische benadering. De leerlingen krijgen kansen om de zorg voor de leef- en woonruimte op een veilige, ergonomische, ecologische en economische manier te plannen, uit te voeren, te evalueren en bij te sturen. De nadruk ligt overwegend op zorgprocessen omtrent het reinigen en kast- en gebruiksklaar maken van textiel. De leerplandoelstellingen aangaande zorg voor leef- en woonruimte krijgen hierdoor minder aandacht. De leraren behandelen de doelen m.b.t. decoratieve en functionele werkvormen niet altijd vanuit een behoefte aan esthetische en functionele voorwerpen. Het beperkt aantal werkstukken wordt weinig thematisch opgevat. Ze worden nauwelijks aangegrepen om informatie in te winnen en een reflectie op gang te brengen over trends in kleuren, grondstoffen, combinaties, ontwerpen en de waardering voor hand- en machinewerk.

De leerplanrealisatie binnen de component 'personenzorg' volstaat, maar de leraren bewaken het evenwicht onvoldoende. Enkele zorgprocessen komen te weinig aan bod in de praktijk. Hierdoor missen de leerlingen kansen om op een verantwoorde wijze te leren omgaan met allerlei dagelijkse basis- en raakvlakzorgprocessen.

De vakgroep organiseert jaarlijks een aantal doe-dagen rond een thema. De organisatie hiervan stimuleert de samenhang in het aanbod. Bepaalde vaardigheidsgerichte doelstellingen van de componenten 'zorg voor voeding' en 'zorg voor leef- en woonsituatie' biedt de vakgroep expliciet in samenhang aan. Voor de component 'personenzorg' is dit eerder impliciet, waardoor het aanbod horizontale samenhang mist. Ondanks het geïntegreerde leerplan biedt de vakgroep de leerinhouden weinig projectmatig aan.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De vakgroep beschikt over voldoende keukens en vaklokalen. De didactische keukens ondersteunen ten volle het leerproces. Voor de realisatie van de andere zorgprocessen beschikt de school over een aantal vaklokalen. De didactische aankleding van de vaklokalen is zeer uiteenlopend. Enkele vaklokalen zijn uitermate leerkrachtig ingericht en stralen het leerplan uit. In andere lokalen ontbreekt elke vorm van vakspecifieke uitstraling. In alle lokalen is een digitaal schoolbord aanwezig. De school beschikt over voldoende ICT-uitrusting voor de realisatie van de doelstellingen.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	Het afstemmen van de leerlingenevaluatie op de doelstellingen is globaal genomen voldoende valide. De leraren gebruiken gespreide evaluatie. Voor de evaluatie van de praktijkoefeningen voor 'zorg voor voeding', 'zorg voor leef- en woonsituatie' en 'personenzorg' zijn verdienstelijke beoordelingsfiches beschikbaar. De beoordeling vertrekt vanuit de zelfreflectie van de leerlingen. Aan de hand van checklists en doelgerichte vragen brengen de leerlingen systematisch hun sterke en zwakke punten in kaart. Hierbij is er aandacht voor proces- en productevaluatie. De beoordelingscriteria en de puntenverdeling staan echter nog niet op punt. De evaluatiepraktijk mist op dit ogenblik nog transparantie en gelijkgerichtheid. De leraren geven voldoende ontwikkelingsgerichte feedback tijdens de lessen, waardoor de leerlingen voldoende inzicht verwerven in hun werkpunten.
	De vakgroep gebruikt veel toetsen die vooral peilen naar reproductie van kennis. Ook vaardigheidsdoelen worden af en toe via kennisgerichte vragen beoordeeld, wat niet de bedoeling is. Vragen die peilen naar inzicht en toepassing komen minder voor. De taken sluiten qua opvatting en niveau beter aan bij de leerplandoelstellingen. Zij vertrekken vaak vanuit de leefwereld van de leerlingen en laten toe de theorie toe te passen in realistische contexten.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De leraren en de leerlingen gaan op een zeer respectvolle manier met elkaar om. In de klassen heerst een aangenaam leer- en leefklimaat.

De didactische aanpak verschilt per leraar. Sommige leraren gebruiken eigentijdse en gevarieerde werkvormen om de dynamiek in de klasgroep op te drijven. Andere leraren maken gebruik van leraargestuurde werkvormen. Dit is vooral het geval wanneer de leraren het leerboek gebruiken als uitgangspunt van de lessen. Toch slaagt het lerarenteam erin de leerlingen voldoende uit te dagen om te reflecteren over het leerproces, wat het leren bevordert.

De leraren ontwikkelen bijkomend leerlingenmateriaal dat het leerproces voldoende ondersteunt. Duidelijke instructiefiches, zorgplannen en stappenplannen zijn op maat van deze doelgroep en illustreren de praktijkgerichte aanpak in de lessen. Het lerarenteam organiseert extramurale activiteiten die het leerproces van de leerlingen ondersteunen.

Het lerarenteam besteedt aandacht aan de taalontwikkeling van de leerlingen. Dit gebeurt onder meer door bepaalde begrippen te duiden, aanschouwelijk materiaal in te zetten, spreekkansen aan leerlingen te bieden en een woordenlijst aan te leggen. De vakgroep laat echter nog kansen liggen om de woordenlijsten op maat van de individuele leerling te ontwikkelen.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

De vakinhoudelijke deskundigheid en de inzet van het personeel zijn sterke punten. Momenteel vormen de leraren van het beroepsvoorbereidend leerjaar een aparte vakgroep. Hierdoor is er weinig overleg en samenwerking met de leraren van de andere graden. De leraren missen hierdoor aansluiting met de bovenbouw en de aansluiting met het studierichtingsprofiel. De vakgroep kende een aantal personeelswissels, waardoor een grondige leerplanstudie nog niet systematisch het uitgangspunt is van de vakgroepwerking.

De leraren volgen geregeld interne en externe vorming, zowel rond vakinhoudelijke als rond didactische thema's. Enkele leraren maken deel uit van een leernetwerk aangestuurd door de pedagogische begeleidingsdienst.

4.1.1.4 Maatschappelijke vorming in het eerste leerjaar B en in het beroepsvoorbereidend leerjaar (leerplan D/1997/0279/035)

Voldoet

Het aanbod en de evaluatie gaan uit van de leerplandoelstellingen. De uitrusting ondersteunt de leerplanrealisatie voldoende voor alle leerlingen.

Onderwijsaanbod Het aanbod is voldoende leerplangericht. De thema's hebben voldoende sociaal-maatschappelijke relevantie en algemeen vormende waarde. De uitwerking is voldoende gericht op herkenbare probleemstellingen en realiteitsgebonden functionele toepassingen, maar vaak overwegend theoretisch. Voor enkele onderwerpen bevat het cursusmateriaal weinig actuele of herkenbare informatiebronnen. De thema's worden meestal behandeld volgens de uitwerking in een leerwerkboek. De leraren vullen in voldoende mate de verwachting van het leerplan om bij de diverse thema's uit te gaan van de eigen omgeving in.

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De leerinhouden sluiten voldoende aan bij de leerplandoelstellingen betreffende sociaal-maatschappelijke redzaamheid en het meer algemeen vormende tijd- en ruimtebewustzijn. Er is daarbij ook steeds voldoende aandacht voor het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen, zoals burgerzin, gezondheids- en milieueducatie. De talrijke mogelijkheden die het vak biedt om een bijdrage te leveren aan het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen ICT worden voldoende benut. Op het niveau van de leerplandoelen gaat het aanbod soms nog te weinig uit van het geformuleerde beheersingsniveau. Zo kan de realisatie van onder meer organisatiebekwaamheid en van een aantal andere basisvaardigheden via probleemoplossende leer- en organisatiestrategieën (bijv. uitgeschreven stappenplannen voor de functionele vaardigheden informatieverwerving, -verwerking en presentatie) doorheen oefeningen, zelfstandig werk en groepswerk in de beide leerjaren nog verfijnd worden.

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

De school beschikt over goed uitgeruste lokalen die uitgerust zijn met ICT-apparatuur voor frontaal gebruik. De leraren zetten de ICT-uitrusting met internettoegang in voor de ondersteuning van de les. De school beschikt over een goed uitgerust open leercentrum waar leerlingen steeds terecht kunnen.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk gaat voldoende het bereiken van de leerplandoelstellingen na. Functionele, contextgebonden vaardigheden en toepassingen hebben voldoende gewicht in het geheel van de leerlingenevaluatie. De verhouding tussen kennis en vaardigheden in de leerlingenevaluatie sluit voldoende aan bij de verschillende categorieën leerplandoelstellingen, maar de evaluatie is nog overwegend productgericht. De meeste taken of opdrachten zelfstandig werk of groepswork zijn representatief voor de functioneel georiënteerde en vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen. De leraren volgen de realisatie van vaardigheden en toepassingen in het leerwerkboek op aan de hand van evaluatieschema's. De daarin opgenomen criteria zijn weliswaar te weinig afgestemd op concreet uitgeschreven probleemoplossende leer- en organisatiestrategieën. De toetsen peilen nog overwegend naar kennisgerichte reproductie van leerinhouden. De leerlingen weten duidelijk wat de verwachtingen zijn voor de evaluatie. Ze kunnen rekenen op feedback na de toetsen.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Het leerklimaat is veilig en aangenaam. De leraren begeleiden de leerlingen naar positieve interactie (luisteren naar elkaar, ruimte bieden voor inbreng van anderen). De leraren gebruiken diverse activerende werkvormen, waardoor de leerlingen actief participeren. De onderwijsleergesprekken verlopen vraaggericht om de activiteit van de leerlingen te bevorderen. Alle activiteiten vertrekken vanuit de individuele beginsituatie van de leerling en zijn gericht op leervordering. Het ondersteunende materiaal in de vorm van werkboeken en het door de leraren gemaakte cursusmateriaal, lees- en schrijfkaders en stappenplannen is overzichtelijk, logisch opgebouwd, duidelijk gestructureerd en leerplangericht. Tijdens de lessen is er aandacht voor de koppeling van de leerinhouden aan de leefwereld van de leerlingen in actuele contexten, maar toch vertrekt men nog te weinig vanuit herkenbare situaties uit hun beleavingswereld. Zo is het bronnenmateriaal over de eigen leefomgeving (met uitzondering van de schoolomgeving) in het leerlingenmateriaal minimaal aanwezig. Projecties visualiseren de leerinhouden en bevorderen de begripsvorming. De vakgroep onderneemt heel wat initiatieven ter ondersteuning van de taalvaardigheid. De leraren passen de afspraken voor verhoogde zorg toe voor leerlingen met specifieke leernoden.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	Frequente opdrachtenwissels hebben de leerplanrealisatie tot nog toe negatief beïnvloed. Pas vanaf dit schooljaar vertoont die enige verankering en samenhang. Afspraken over de planning van de thema's, de koppeling aan de leerplandoelstellingen, en de invulling van enkele leerlijnen ondersteunen een leerplangericht onderwijsleerproces. De vakgroep zet nog niet voldoende in op leerplanstudie om als professionele leer- en werkgemeenschap cursusmateriaal en opdrachten te ontwikkelen. De professionalisering van de vakgroep gebeurt vooral door het volgen van initiatieven rond algemeen vormende aspecten die op schoolniveau worden aangeboden. Vakinhoudelijke nascholingen werden de laatste jaren wegens een gebrekkig aanbod nagenoeg niet gevolgd.

4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school onderzoekt en bewaakt op systematische wijze de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer-, leef- en werkomgeving. Daardoor kent ze de tekorten en kan ze op gepaste wijze ingrijpen.

Op administratief vlak is de school perfect in orde. De wijze waarop de preventieadviseur voor de organisatie van het beleid voor deze erkenningsvoorwaarde zorgt, is een voorbeeld van goede praktijk. Het globaal preventieplan en het jaarlijks actieplan zijn gebudgetteerd, gestructureerd en dynamisch opgesteld. Ze houden rekening met de risicoanalyses, de vaststellingen van de externe dienst en de controle- en keuringsverslagen van derden. Het Comité Preventie en Bescherming op het Werk is reglementair samengesteld en vergadert op regelmatige basis. De opdrachten van de interne preventiedienst, die alleen uit de preventieadviseur bestaat, staan duidelijk vermeld in het identificatiedocument, alsook de taakverdeling tussen de interne en externe preventiedienst. Voor de personeelsleden staan de noodzakelijke informatie en richtlijnen over preventie en veiligheid in de onthaalbrochure 'Veiligheid en welzijn op school', alsook op het elektronische platform. Uit de jaarlijkse evacuatieoefeningen blijkt dat zij in geval van brand, de procedure voor de evacuatie van de gebouwen goed kennen. Ook andere voorschriften, waaronder de ongevallenprocedure en de bestelprocedure zijn voldoende gekend.

De preventieadviseur volgt de fysische toestand van de campus nauwgezet op. Herstellingen worden zo snel als mogelijk uitgevoerd. Gebreken die de school niet meteen kan verhelpen, neemt ze op in het globaal preventieplan en/of het jaarlijks actieplan. Uit de rondgang tijdens de doorlichting is gebleken dat er nergens structurele problemen zijn, noch op het vlak van veiligheid als op het vlak van gezondheid en hygiëne. De school beschikt over de nodige onderhoudscontracten en een preventief onderhoudsprogramma dat het onderhoudspersoneel met veel zorg uitvoert.

Vanwege de degelijke organisatie van het beleid voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving, de systematiek waarmee de school gebreken opspoot en wegwerkt en de aandacht voor proactieve acties, krijgt de school voor deze erkenningsvoorwaarde een gunstig advies.

4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis, opgelet: het recht op synchroon internetonderwijs moet opgenomen zijn	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De leerlingenbegeleiding, waaronder ook de leerbegeleiding, kadert binnen het opvoedingsproject en de zorgvisie van de school. De school verbindt de leerbegeleiding expliciet aan de vakoverschrijdende eindtermen, de loopbaanbegeleiding, de socio-emotionele begeleiding, het talenbeleid, het gelijkenkansenbeleid en de aanvangsbegeleiding.

De school wil de leerlingen begeleiden en ondersteunen in een sfeer van wederzijds respect en verbondenheid. Zij ziet de leerbegeleiding als een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van leerlingen, leraren, ouders en CLB. Hiervoor neemt de school tal van concrete en doelgerichte initiatieven en organiseert zij diverse projecten. De verschillende acties vormen een samenhangend leer- en zorgsysteem. De directie en de leerlingenbegeleiders sturen het geheel doelgericht aan.

De school beoogt in haar leerbegeleiding alle leerlingen maximale kansen te geven om de beste versie van zichzelf te worden. Dit betekent dat de leerbegeleiding op maat van de leerling gebeurt. De school heeft een goed zicht op de leerlingenprofielen. De leerlingenbegeleiders gebruiken hiervoor de informatie vanuit het intakegesprek of de aangeleverde data door de vorige school, de ouders en het CLB. Zij brengen de individuele behoeften in kaart en concretiseren deze in zorgkaarten. De school heeft hierbij oog voor de talenten en de competenties van elke leerling. Ook van de neveninstromers brengt zij de behoeften systematisch in kaart. Alle relevante informatie wordt in het leerlingvolgsysteem geregistreerd en gedeeld met de leraren op basis van het principe 'need to know'. De leerlingen met specifieke leerstoornissen kunnen rekenen op extra ondersteuning en indien nodig werkt de school een aangepast individueel traject uit.

De school communiceert helder over de beleidsverwachtingen met alle betrokkenen. Ze rekent op een goede samenwerking tussen alle partijen en ziet leerbegeleiding als een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van elke partner (leerlingen, leraren, ouders en CLB).

Ondersteuning De school beschouwt het begeleiden van het leerproces van de leerlingen als een prioriteit en onderneemt hiertoe diverse initiatieven. De school biedt de noodzakelijke structurele, organisatorische en inhoudelijke ondersteuning aan. Zij organiseert heel wat preventieve en curatieve acties die geïntegreerd zijn in de vakken, in het lessenrooster of aansluitend bij de lesdag. De acties hebben enerzijds betrekking op 'leren leren', bijsturing van taalproblemen, gedifferentieerde remediëring en uitbreiding of verdieping voor verschillende vakken naargelang de behoeften. Anderzijds faciliteert de school de onderwijspraktijk door tal van maatregelen die leraren toelaten samen te werken aan een krachtige leeromgeving.

Op het vlak van de brede basiszorg spelen vooral de vak- en klasleraren een belangrijke rol. De school vertrouwt hiervoor op de professionaliteit van de individuele leraar. Op de klassenraad maken de leraren afspraken voor een begeleiding op basis van de beschikbare informatie. Leerlingen met studieproblemen kunnen rekenen op gepaste individuele of klassikale remediëring. Bij blijvende problemen biedt de school de leerlingen remediëringstrajecten. Voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften zijn er begeleidingsplannen beschikbaar. De leerlingen met ernstige leerstoornissen krijgen ondersteuning vanuit het team leerlingenbegeleiders dat nauw samenwerkt met het CLB. Zij treden op de voorgrond wanneer er sprake is van specifieke problemen op studievlak of bij socio-emotionele problemen. De begeleiders zijn gemakkelijk toegankelijk, zowel voor de leerlingen als voor de leraren. Voor alle acties in het kader van de leerlingenbegeleiding kunnen de leraren rekenen op de deskundige ondersteuning van het team van leerlingenbegeleiders. Elke leerlingenbegeleider heeft een specifieke taakinvulling en beschikt over zeer uiteenlopende expertise. Daarnaast organiseert en stimuleert de school het schoolteam voor gerichte professionalisering rond leerbegeleiding.

Via verschillende kanalen communiceert de school de initiatieven en verwachtingen over de leer- en leerlingbegeleiding. Een elektronisch leerlingvolgsysteem centraliseert alle gegevens in de individuele leerlingendossiers. De directies, de leerlingenbegeleiders en de leraren kunnen het systeem aanvullen en raadplegen. Daarnaast hanteert de school soepele procedures om bijkomende momenten te plannen bij ernstige signalen. De school besteedt veel aandacht aan de communicatie met de ouders.

Doeltreffendheid De school benadrukt de preventieve kant van de leerbegeleiding. Acties, zoals co-teaching, co-creatie en ‘samen leren’ bieden de leraren mogelijkheden uitdagende en gevarieerde leervormen te gebruiken, te differentiëren en gestructureerd studiemateriaal te gebruiken. De school stimuleert het geven van ontwikkelingsgerichte feedback. Zij moedigt sterk de zelfreflectie aan. Positief hierbij is dat ook de ouders betrokken zijn. Toch blijkt de aandacht voor ‘leren leren’ in de preventieve begeleiding vakafhankelijk te verschillen. Het gebruik van uitdagende en gevarieerde werkvormen, het bieden van kansen tot zelfstandig leren, het hanteren van differentiatievormen en het aanbieden van gestructureerd studiemateriaal verschilt per leraar en per vakgroep. Zelfreflectie en zelfevaluatie vinden wel geleidelijk de weg naar de klaspraktijk, maar het systematisch opvolgen ervan is nog een werkpunt. Het leerlingvolgsysteem wordt in toenemende mate aangewend om de leerlingengegevens en begeleidingsinitiatieven te communiceren, de klassenraden voor te bereiden en de begeleiding te delegeren en te registreren. De school communiceert nauwgezet met de ouders over de leervorderingen en de ondersteuningsacties. Zij vraagt van de ouders hierover concrete engagementen. De communicatie over de leerbegeleiding tussen de school, ouders en leerlingen verloopt laagdrempelig. De directie neemt voldoende initiatieven om haar beleid rond leerlingenbegeleiding op te volgen. Zij is zich ervan bewust dat de kwaliteit van de leerbegeleiding afhankelijk is van de inzet van alle leraren. Zij investeert in de ondersteuning van de vakgroepen en vakverantwoordelijken om de leerbegeleiding structureel in te bedden in het leerproces. Het team leerlingenbegeleiders stelt haar werking bij aan de hand van de resultaten van de intervisiemomenten met o.a. de directie en de leraren en op basis van bevragingen van de leerlingen. De school verzamelt data, zowel uit interne en externe bronnen, om het rendement van haar onderwijs na te gaan. Via de databank ‘Mijn onderwijs’ van de Vlaamse overheid brengt zij een aantal input- en outputfactoren in kaart. Eigen onderzoek levert gegevens op over o.a. leerprestaties, attestering, leerlingenstromen en schoolverlaters. De verwerking van al deze gegevens leidt tot verbeteracties op het vlak van de leerbegeleiding. De school gaat bewust om met de talige en culturele diversiteit van de leerlingengroep. Zij brengt de talige beginsituatie en de taalvaardigheid van de leerlingen in kaart. Het verhogen van de onderwijskansen van alle leerlingen vormt het uitgangspunt voor het uittekenen van het talenbeleid. Vanuit het principe dat elke leraar een leraar taal is, neemt de werkgroep talenbeleid talrijke initiatieven om de leraren en de vakgroepen te sensibiliseren. Daarnaast reikt deze werkgroep frequent middelen aan om het talenbeleid in concrete acties om te zetten op de klasvloer. De school streeft ernaar een scherper zicht te krijgen op de noden rond de talige ondersteuning. Ze zet tevens in op het versterken van een krachtige, talige leeromgeving en een taalgericht onderwijs. Een jaarlijkse evaluatie en bijsturing van het talenbeleid zorgen voor een dynamische en ontwikkelingsgerichte benadering ervan.

Ontwikkeling De aandacht voor kwaliteitsbewaking en -verbetering leidt tot een vernieuwde aanpak van de leerbegeleiding. De school staat open voor nieuwe ontwikkelingen en maatschappelijke verwachtingen. Zij laat zich ook inspireren door wetenschappelijke inzichten. Hiervoor werkt zij nauw samen met externe organisaties. De directie en het team leerlingenbegeleiders volgen geregeld vormingen onder meer over het voeren van herstelgerichte gesprekken. Maar ook de leraren krijgen voldoende kansen zich hierin te professionaliseren. Momenteel zet de school sterk in op het stimuleren van binnenklasdifferentiatie en het geven van groeigerichte feedback, waardoor de leerlingen maximale groeikansen krijgen. Het erkenningsonderzoek wijst uit dat het effect hiervan in enkele vakgroepen al merkbaar is, in andere nog niet. De school erkent deze verschillen en blijft daarom doelgericht inzetten op de coaching en de interne en externe professionalisering van het schoolteam.

5.2 Aanvangsbegeleiding

Doelgerichtheid De directie heeft een duidelijke visie op de aanvangsbegeleiding. Deze past in de globale visie op het personeelsbeleid en het professionaliseringsplan. Het beleid gaat tijdens de sollicitatiegesprekken doelgericht op zoek naar competente leraren met het gepaste bekwaamheidsbewijs die bovendien diversiteit en samenwerking belangrijk vinden. De school investeert doelgericht in de collegiale en professionele begeleiding van de nieuwe leraren. Ze formuleert duidelijke verwachtingen met betrekking tot het vakkenonderwijs, de leerlingenbegeleiding en het engagement in schoolgebonden activiteiten. Ze vindt het belangrijk dat in een sfeer van vertrouwen alle kansen geboden worden om het collegiaal en professioneel functioneren te laten groeien. Nieuwe leraren krijgen tijd om hun weg te zoeken binnen de school.

Ondersteuning De ondersteuning van de startende leraren is kwaliteitsvol uitgewerkt. Eind augustus organiseren de mentoren en de directie een speciale infosessie. Hierbij krijgen de nieuwe leraren naast de schoolvisie alle mogelijke informatie die van belang is voor een vlotte start in de nieuwe school. De onthaalbrochure dient als naslagwerk. De school staat ook garant voor een correcte en vlotte afhandeling van het personeelsdossier. Naast praktische en organisatorische aandachtspunten omvat het begeleidingstraject basiselementen van het leraarschap zoals klasmanagement, begeleiding en evaluatie van leerlingen, uitleg over het gebruik van het elektronische platform en contacten met ouders. De vakgroepen reiken specifieke ondersteuning aan. Ook rond de vakdidactische ondersteuning door de vakgroep bestaan afspraken. Jaarvorderingsplannen en lesmateriaal worden ter beschikking gesteld van de nieuwkomers. De leraren staan open voor collegiale visitaties.

Uit gesprekken met recent gestarte leraren blijkt dat er veel informele en aangename contacten zijn in de leraarskamer. De sfeer in het lerarenteam is positief en uitnodigend, waardoor nieuwkomers zich welkom voelen en kansen krijgen om nieuwe ideeën te ontplooien binnen de vakgroepen.

- Doeltreffendheid** Tijdens het begeleidingstraject is er aandacht voor de effecten via lesbezoeken en daaraan gekoppelde nabesprekingen met de mentoren. Hun feedback is steeds constructief en ontwikkelingsgericht. De begeleiding van de nieuwe collega's verloopt gescheiden van de evaluatie door de directie na een functioneringsgesprek. De mentoren evalueren jaarlijks hun werking. Op die manier krijgt de school duidelijk zicht op de effecten van de aanvangsbegeleiding en de mogelijke tekorten in het traject. De resultaten van de bevragingen worden gebruikt om individuele begeleidingstrajecten op te stellen en het stappenplan bij te sturen. De enquête bij de starters toont dat ze de aanvangsbegeleiding als zeer doeltreffend ervaren. Dankzij het goede onthaal en de fijne sfeer tussen de collega's, voelen nieuwkomers zich extra gemotiveerd om zich in te zetten voor de school en voor de leerlingen. De school creëert zo een veilige omgeving om eventuele problemen met klassen of met leerlingen tijdig bespreekbaar te maken met de mentor en met de collega's.
- Ontwikkeling** Intervisiemomenten worden jaarlijks georganiseerd en vormen de kern van de ontwikkelingsgerichte aanpak. De mentoren verruimen hun deskundigheid via externe opleidingen of nascholingen. Ook de samenwerking met de lerarenopleiding en de universiteit zorgt voor een permanente professionalisering. Ondanks de relatief hoge taakbelasting nemen de mentoren een aantal ontwikkelingsinitiatieven waardoor het mentoraat waar nodig wordt aangepast aan de noden van de school.

6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Een geëngageerd beleidsteam van zes directeurs leidt het pedagogische geheel. De taakverdeling is transparant en functioneel. De directieleden werken nauw samen en er is veelvuldig structureel overleg. Hierdoor is de gelijkgerichtheid binnen het team groot. Een uitgebreid middenkader vertaalt het beleid naar de dagelijkse werking. De directie kiest er bewust voor om de coördinatoren en de andere beleidsmedewerkers, naast hun ondersteunende taak, ook deels een lesopdracht te laten opnemen. Op deze wijze garandeert de directie de verankering van de beleidsbeslissingen in de dagelijkse werking en in de lespraktijk.

Sedert vorig schooljaar zijn alle administratieve scholen gevestigd op dezelfde campus. Mede hierdoor hertekende de school de beleidsstructuren. Drie pedagogische directeurs sturen vanaf dit schooljaar elk een graad aan. Zij worden bijgestaan door een personeelsdirecteur, die onder andere administratieve taken opneemt en een directeur, verantwoordelijk voor het financiële en logistieke beleid. De algemene directeur coördineert het directieteam en zet de beleidsbakens uit. Niettegenstaande de school heel veel leerlingen en personeelsleden telt, is de organisatie eenvoudig en transparant.

De schoolleiding slaagt erin een aangename werksfeer te creëren. Zij besteedt veel aandacht aan de ontwikkeling van een krachtige leer- en werkomgeving, bijvoorbeeld door de uitbouw van een indrukwekkend ICT-park. Het beleid neemt ook diverse initiatieven om het personeel te ondersteunen. Heel wat personeelsleden zetten zich bovendien in om de leer- en leefomgeving voor de leerlingen te optimaliseren. Op de school zijn er talrijke werkgroepen actief. Elk personeelslid is lid van tenminste een van deze groepen. De communicatie naar de personeelsleden verloopt vlot. De school organiseert bovendien een uitgebreide waaier aan buitenschoolse activiteiten, projecten en seminars. Op deze wijze worden de competenties en interesses van de individuele leraar gebruikt om het curriculum te versterken en om de motivatie bij het personeel te verhogen. De schoolleiding ondersteunt en moedigt de ontwikkeling van vernieuwende ideeën en initiatieven sterk aan.

Mede door de recente groei van de school zijn er heel wat nieuwe leraren. Een aantal personeelsleden krijgt daardoor bovendien een vernieuwde lesopdracht. De laatste schooljaren waren er nogal wat opdrachtenwissels. Het blijven motiveren van alle personeelsleden is een aandachtspunt voor het beleid. Een enquête bij het personeel geeft aan dat de leraren een nood aan rust en evenwicht ervaren. De directie is zich hiervan terdege bewust en rolt een actieplan uit.

De directeur ziet de aansturing en ondersteuning van het personeel en het werken aan kwaliteitsvol onderwijs als beleidsprioriteiten. Tijdens het huidige schooljaar vertaalt zich dit concreet in aandacht voor doelgerichte en kwaliteitsvolle feedback, voor interne differentiatie en voor het uitzetten van verticale leerlijnen. Vooral voor de laatste twee aspecten staan heel wat vakgroepen nog aan het begin van een ontwikkelingstraject. Er zijn in de praktijk duidelijke verschillen per graad en per leraar. Het beleid kent deze werkpunten en ondersteunt waar nodig.

Voor elke functie is een duidelijk profiel uitgeschreven, conform de afspraken binnen de scholengemeenschap. De voorbije schooljaren voerde de directie met de meeste personeelsleden een functioneringsgesprek. Zelfreflectie is hiervoor de basis. Op het elektronische platform van de school vinden de leraren een aantal modellen om deze reflectie vorm te geven. Het beleid gaf prioriteit aan de grote groep nieuwe leraren. Deze gesprekken zijn het sluitstuk van een zeer kwaliteitsvolle aanvangsbegeleiding. De directie maakt voldoende tijd vrij om de nieuwe leraren op te volgen of te ondersteunen. De leraren appreciëren de stimulansen vanwege het beleid.

Visieontwikkeling

De directie ontwikkelde een duidelijke visie op kwaliteitsvol onderwijs en vertaalde deze in een dynamisch schoolwerkplan. De visie kwam participatief tot stand en de werking van de school wordt jaarlijks aan de beoogde doelen getoetst. Kleinschaligheid, verbondenheid en een kwalitatieve leeromgeving met de nodige ondersteuning vormen de speerpunten van de schoolvisie. De kleinschaligheid vertaalt zich in de vernieuwde werking per graad. Ondanks de schaalgrootte van de pedagogische entiteit volgt het team elke leerling nauwkeurig op. Er is een groot wederzijds respect tussen leerlingen en leraren en tussen de leerlingen onderling. Verbondenheid uit zich in de aandacht voor herstelgericht werken, in de intense samenwerking met allerhande verenigingen, scholen, instellingen en met de verschillende gemeenschappen in Heusden-Zolder. De positieve wijze waarop de school omgaat met diversiteit is een voorbeeld van goede praktijk. Het onderzoek leerbegeleiding toont aan dat ook de derde pijler een kwaliteitsvolle invulling krijgt. De school streeft naar een evenwicht tussen excelleren en het bieden van de nodige ondersteuning. De resultaten in het vervolgonderwijs tonen aan dat de school hier over het algemeen in slaagt. Vele leerlingen stromen door naar een professionele of een academische bacheloropleiding. Zowel de participatiegraad als het studiesucces is hoog. De cijfers sporen met of zijn hoger dan het Vlaamse gemiddelde.

De school werkt nauw samen met de basisscholen in de buurt. Het beleid tracht de pedagogische aanpak in de eerste graad en deze van het basisonderwijs op elkaar af te stemmen. Deze werking is één van de vele voorbeelden waarbij de school haar visie in de praktijk vertaalt naar concrete acties om de leerling zoveel mogelijk kansen te bieden om 'te groeien tot de beste versie van zichzelf'.

Vele leerlingen hebben een anderstalige achtergrond. De directie tracht de meertaligheid veeleer als een troef uit te spelen. Er zijn heel wat initiatieven in het kader van de meertaligheid en de taalontwikkeling. De school besteedt de nodige aandacht aan zowel taalsterke als taalzwakke leerlingen en werkt hiervoor samen met externe organisaties.

Besluitvorming De schoolleiding voert een participatief beleid. Het schoolteam, de leerlingen en de ouders worden actief bij de werking betrokken. Alle verplichte participatieorganen spelen hun decretale rol. Daarnaast bestaan er heel wat werkgroepen waarin de directie, veelal via thematisch overleg, inspraak garandeert. De meeste aspecten van de schoolwerking worden via regelmatige vergaderingen bijgestuurd en geactualiseerd. De wijze waarop de leerlingen en ouders inspraak hebben in de actualisatie van het schoolreglement, is slechts één van de vele goede praktijkvoorbeelden. Met zowel ouders als leerlingen is er regelmatig structureel overleg.

De vakgroepen vormen de ankers van het pedagogische beleid. Twee keer per schooljaar worden de vakverantwoordelijken uitgenodigd om de doelstellingen van het schooljaar met de directie te bespreken. Via het elektronische platform van de school volgen de pedagogische directeurs de vakgroepen op. Op deze wijze wil het beleid de pedagogische visie laten doorsijpelen naar de klasvloer. Dit lukt op dit ogenblik nog niet voor alle vakken en graden.

Op de wekelijkse directievergadering bespreken de directeurs de dagelijkse werking van de school. De pedagogische cel vergadert driewekelijks. In dit overleg staat onder andere de samenhang tussen de graden en de aansturing van de werkgroepen centraal. Tijdens de trimestriële denkdagen overlegt de directie met de coördinatoren. De cel 'leren en lesgeven' bespreekt dan weer jaarlijks een thema dat het beleid als prioriteit naar voor schuift. Dit schooljaar is differentiatie het onderwerp.

De school gebruikt verschillende kanalen om beleidsbeslissingen en andere informatie naar het personeel, de leerlingen en de ouders te communiceren. Het elektronische platform en de elektronische borden spelen hierbij een steeds belangrijkere rol. De school investeerde de laatste schooljaren dan ook in een sterk uitgebouwd en stabiel ICT-netwerk. Ook op het pedagogische vlak heeft dit een duidelijke meerwaarde.

Kwaliteitszorg De school draagt kwaliteit hoog in het vaandel. De initiatieven voor kwaliteitsontwikkeling zijn legio. Het beleid verzamelt heel wat data over zowat alle facetten van de schoolwerking. Deze data zijn zowel kwantitatief (bijv. over de attestering) als kwalitatief (bijv. door de periodieke enquêtes bij ouders, leerlingen en personeel). De directie analyseert nauwgezet de gegevens en neemt hiervoor regelmatig externe consultants onder de arm. Deze analyses resulteerden de voorbije schooljaren reeds in diverse bijsturingen in de processen, in de onderwijsorganisatie of in het aangeboden curriculum. De wijze waarop het beleid gegevens verzamelt en analyseert is een voorbeeld van goede praktijk.

Voor de concrete uitwerking van het pedagogische beleid vertrouwt de directie op de vakgroepen. Deze krijgen belangrijke beleidsondersteunende verantwoordelijkheden toegewezen. Zij staan onder andere in voor het bewaken van het aanbod van de leerplandoelstellingen en de eindtermen en het bewaken van de validiteit van de evaluatie. De vakgroepwerking is voor een aantal vakken te weinig efficiënt georganiseerd om deze kerntaken doeltreffend op te nemen. In het erkenningsonderzoek blijkt dat niet alle leraren het leerplan als uitgangspunt nemen, waardoor er grote kwaliteitsverschillen ontstaan. De vakgroepen (die voornamelijk per graad zijn georganiseerd) ontwikkelen zich met verschillende snelheden. De afstemming van het aanbod en vooral de evaluatie op de leerplandoelstellingen vormt voor bepaalde vakgroepen een dringend aandachtspunt. Het beleid kent vele van deze werkpunten en nam reeds een aantal initiatieven ter ondersteuning van de vakgroepen. De pedagogische begeleiding werd uitgenodigd (soms op initiatief van de vakgroep zelf) en er werd werk gemaakt van leerplanstudie. De doorlichting toont aan dat dit door een aantal vakgroepen onvoldoende doeltreffend gebeurde.

Tijdens het zogenaamde breuklijnenonderzoek ging het beleid de verticale samenhang voor de verschillende vakken na. De vaststellingen worden dit schooljaar gelinkt aan de resultaten in het vervolgonderwijs. Het onderzoek leverde voor bepaalde vakken een aantal duidelijke breuklijnen op. De vakgroepen bespraken deze resultaten, maar dit resulteerde nog niet altijd in de nodige bijstellingen. Het breuklijnenonderzoek steunt bovendien op evaluatiegegevens die niet voor elk vak voldoende geënt zijn op de verwachtingen van het leerplan. De bijsturing van de evaluatiepraktijk is een noodzakelijke eerste stap om de leerjaren en graden op elkaar af te stemmen.

De school neemt diverse initiatieven, gericht op kwaliteitszorg. Via de zogenaamde vlinderuren in de eerste graad en het SAM-project (samen leren) in de tweede graad stimuleert het beleid de samenwerking tussen de leraren en moedigt zij de kwaliteitszorg in de lessen aan. Ook in de derde graad zet zij in op co-creatie. De directie ondersteunt deze co-teaching niet alleen organisatorisch maar ook op pedagogisch vlak. Een aantal schooljaren geleden bracht een afvaardiging van de school een bezoek aan een partnerschool in Wales, die reeds expertise hierrond had opgebouwd. De vlinderuren dienen zowel een remediërend als een verdiepend doel.

De wijze waarop de school gestaag werkt aan kwaliteitsontwikkeling is een voorbeeld van goede praktijk. De veelvuldige reflectiemomenten resulteren op dit ogenblik nog niet altijd in de bijsturing van de lespraktijk. Door het stellen van doordachte prioriteiten het kwaliteitsdenken doeltreffend laten doorsijpelen naar de klasvloer is de uitdaging voor het pedagogische beleid.

Deliberatie Voor heel wat vakken voldoet de leerplanrealisatie. Slechts voor een aantal is dat nog niet het geval. Het sterke beleidsvoerend vermogen van de schoolleiding biedt de onderwijsinspectie voldoende garanties dat deze lacunes op korte of middellange termijn zullen zijn weggewerkt. Deze zullen dan ook niet worden opgevolgd.

7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie van de kennisgerichte doelstellingen en de doelstellingen voor wetenschap en samenleving voor natuurwetenschappen in de eerste graad A-stroom.
- De doelgerichte aanpak van de contexten en projecten in wetenschappelijk werk in de eerste graad in de basisoptie Moderne wetenschappen.
- Het doelbewust nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen.
- De aanpassing van de infrastructuur en de ICT-uitrusting aan de hedendaagse noden voor kwaliteitsvol onderwijs.
- De systematische zorg voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leef-, leer- en werkomgeving.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De leerbegeleiding.
- De aanvangsbegeleiding.
- De initiatieven in het kader van brede vorming.
- De positieve benadering van de diversiteit.
- Het leerlingvriendelijke klimaat met een respectvolle omgang tussen leerlingen en personeel.
- De opvolging van en de zorg voor de leerlingen conform de visie van de school.
- De inzet en het engagement van het schoolteam om aan alle leerlingen maximale kansen te geven.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het doordachte en uitdagende onderwijsaanbod.
- De ontwikkeling van een krachtige leer- en leefomgeving.
- De transparante beleidsstructuur gericht op participatie.
- De actieve participatie van ouders, leerlingen en leraren aan het beleid van de school.
- De open communicatie en de toegankelijkheid van de schoolleiding.
- Het innovatieve leiderschap.
- Het verzamelen en het analyseren van data met het oog op kwaliteitsontwikkeling.
- De systematische kwaliteitszorg.
- De samenwerking met externe organisaties.
- De openheid voor externe evaluatie.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het afstemmen van het aanbod en de evaluatie op de leerplandoelstellingen in een aantal vakken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De inhoudelijke diepgang van de vakgroepwerking.

Wat betreft het algemeen beleid

- De pedagogische visie doeltreffend vertalen naar de klaspraktijk.
- Het blijven motiveren van alle personeelsleden.

8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen van het voltijds secundair onderwijs.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Henk FORIERS de inspecteur-verslaggever	Eddy WILLEMS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	